

**BILTEN PREPORUČENE LITERATURE
NA TEMU**

DAROVITA DJECA

**Gradska knjižnica Marka Marulića
Središnja knjižnica, Odjel za djecu i mlade
Split, 2013.**

Prepoznati nadarenost kod djeteta i usmjeriti ga da pravilno razvija i maksimalno iskoristi svoje sposobnosti izazov je na koji nailaze brojni roditelji, ali i odgajatelji. U želji da Vam omogućimo jednostavnije pronalaženje informacija na temu nadarenosti u djece, priredili smo bilten sa popisom znanstvene literature iz tog područja koju možete pronaći na Odjelu za djecu i mlade Središnje knjižnice.

Literatura koju smo izdvojili govori o definiciji i vrstama nadarenosti, specifičnom ponašanju i potrebama darovite djece, njihovom prepoznavanju i važnosti koje na razvoj darovitosti ima okolina u kojoj dijete živi, te o različitim načinima rada, spoznajama i iskustvima s darovitom djecom. Na kraju biltena nalazi se popis internetskih adresa koje upućuju na znanstvene članke ili web stranice koje se bave temom nadarenosti.

Bilten uredila:

Ingrid Srdanović, dipl.knjižničar

159.9 ARM p

ARMSTRONG, Tomas

Pametniji ste nego što mislite : vodič kroz višestruke inteligencije za djecu i sve koji se njima bave / Thomas Armstrong ; [prijevod Dunja Flegar ; ilustracije Marieka Heinlen]. - Lekenik : Ostvarenje, 2006. - 83 str. : ilustr. ; 23 cm. - (Biblioteka Samopomoć za klince)

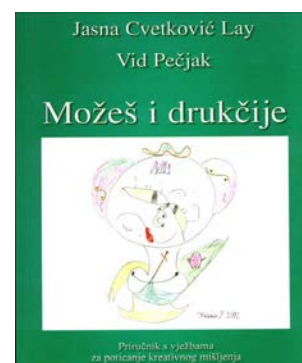

Vodič za razvijanje različitih oblika inteligencije, namijenjen mladima. Autor na djeci razumljiv način prikazuje Gardnerovu teoriju višestrukih inteligencija, kojom se tvrdi da postoji osam različitih vrsta inteligencije: lingvistička, glazbena, logičko-matematička, vizualno-prostorna, tjelesno-kinestetička, interpersonalna i prirodna. Svaka od tih inteligencija detaljno se opisuje, a potom se navode različite zabavne aktivnosti i ideje za njihovo uvježbavanje i daljnje razvijanje. Uz to nude se popisi knjiga i časopisa (na hrvatskom jeziku) te internetskih stranica (na hrvatskom i engleskom jeziku), koji mogu pomoći u proširivanju znanja i korištenju inteligencija.

159.9 CVE m

CVETKOVIĆ-Lay, Jasna

Možeš i drukčije : priručnik s vježbama za poticanje kreativnog mišljenja / Jasna Cvetković-Lay, Vid Pečjak ; [ilustracije Danko Jakšić, Jan Lay]. - Zagreb : Alinea, 2004. - 179. : ilustr. ; 30 cm. - (Biblioteka Darovito dijete ; kolo 1 , knj. 4)

Priručnik s vježbama za poticanje i vježbanje kreativnog mišljenja zamišljen je kao inspiracija odgajatelju, učitelju i roditelju u smišljanju kreativnih aktivnosti za djecu, ali i kao izravni radni materijal za poticanje misaonih procesa i

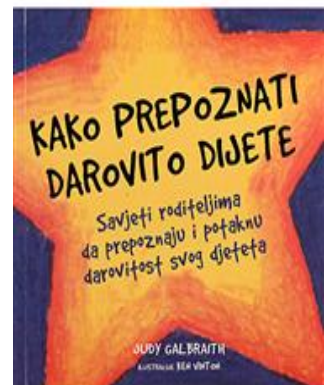
stvaralaštva djece predškolske i osnovnoškolske dobi. Vježbe su kratke i jednostavne a omogućuju djetetu da upotrijebi sve sastavnice kreativnosti (originalnost, fluentnost, fleksibilnost, elaborativnost), pri čemu se kroz 15 grupa vježbi -zadataka potiču spoznajni i emocionalni procesi prisutni u stvaralaštvu. U praktičnoj primjeni vježbi iz ovog priručnika sudjelovale su brojne predškolske i osnovnoškolske ustanove u Hrvatskoj, pa su u drugom dijelu knjige dani primjeri prikupljenih dječjih radova kao ilustracije za pojedine tipove vježbi. Posebnu cjelinu čini metodički osvrt za odgajatelje i učenike.

159.9 GAL k

GALBRAITH, Judy

Kako prepoznati darovito dijete : savjeti roditeljima da prepoznaju i potaknu darovitost svog djeteta /Judy Galbraith ; ilustracije Ken Vinton ; [prevela Marija Pavkov]. - Zagreb : Veble commerce, 2007. - VIII, 112 str. : ilustr. ; 16 cm

Uz duhovite ilustracije koje prate objašnjenja darovitosti - njegove karakteristike, izazove i mogućnost, te roditeljske priče iz njihovih vlastiti iskustava, otkrit ćete što odlikuje darovitu djecu i kako možete prepoznati i potaknuti jedinstvene sposobnosti svog djeteta. U knjizi možete pronaći savjete i odgovore na pitanja - jesu li darovita djeca uistinu posebna, postoje li posebni programi njihova školovanja i kako mogu pomoći svom djetetu da najbolje iskoristi svoje sposobnosti?

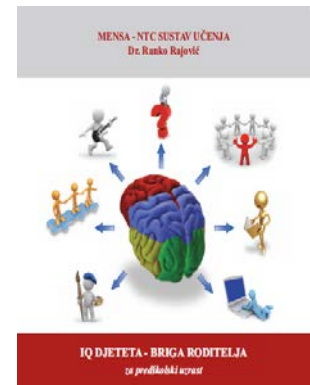

159.9 RAJ i

RAJOVIĆ, Ranko

IQ djeteta - briga roditelja : [Mensa - NTC sistem učenja : za predškolski uzrast] / Ranko Rajović ; [prijevod Sanja Jelenić-Soldatić ; ilustracije Dawn Hudson ... et al.]. - Zagreb : Hrvatska Mensa, 2010. - 67 str. : ilustr. ; 21 cm

Autor, predsjednik Odbora za darovite međunarodne udruge Mensa, u knjizi predstavlja NTC sustav učenja, usmjeren razvoju kognitivnih sposobnosti predškolske djece koji se, na različite načine, primjenjuje u 14 Evropskih zemalja. Program obuhvaća vježbe za motoriku, grafomotoriku i akomodaciju oka, vježbe za stimulaciju razvoja asocijativnog razmišljanja (apstrahiranje, vizualizacija, klasifikacija, serijacija, asocijacije, glazba) i vježbe - zagonetne priče i stimulaturna pitanja, za poticanje razvoja konvergentnog i divergentnog razmišljanja.

159.9 SOW e

SOWELL, Thomas

Einsteinov sindrom : inteligentna djeca koja kasno progovaraju / Thomas Sowell ; [prevela Katarina Sokolski]. - Lekenik : Ostvarenje, 2004. - IX, 196 str. : ilustr. ; 21 cm. - (Biblioteka Drugačiji razvoj)

Jedna od rijetkih knjiga koja se bavi sindromom inteligentne djece koja kasno progovaraju ali kasnije ipak postaju uspješni odrasli ljudi. Radi se vrlo bistroj djeci kod koje se vrlo sporo razvijaju govorne sposobnosti. Knjiga uključuje podatke za više od dvije stotine obitelji s takvom djecom, koji ilustriraju brojne ključne karakteristike te djece i njihovih obitelji. I sam autor je roditelj djeteta s einsteinovim sindromom

pa u knjizi ima i emocija i gorčine, uglavnom na račun stručnjaka u praksi koji su posao obavljali rutinirano i nisu stručno napredovali. Osim na empirijskim rezultatima istraživanja, knjiga se temelji i na opsežnoj bibliografiji o jezičnom razvoju i cerebralnim uzrocima ovoga fenomena.

159.9 WIN d

WINNER, Ellen

Darovita djeca : mitovi i stvarnost / Ellen Winner ; [prijevod Katarina Opačak]. - Lekenik : Ostvarenje, 2005. - IX, 307 str. : ilustr. ; 23 cm. - (Biblioteka Drugačiji razvoj)

Proučavanje i razumijevanje darovitih pomaže nam stvoriti cjelokupnu sliku ljudskog uma, a također je potrebno za adekvatno odgajanje i obrazovanje talentiranih, smatra autorica ove knjige. Ona se usredotočila na darovitost u dva akademska područja - jezik i matematiku i dva umjetnička područja - likovnu umjetnost i glazbu. Svraćajući pogled na prirodu i vrste darovitosti, emocionalni svijet i budućnost darovitog djeteta, te na uloge koje u poticanju darovitog djeteta imaju obitelj i škola, autorica navodi devet pretpostavki o darovitosti koje su se ukorijenile u našem razmišljanju i osporava ih, služeći se pritom analizom slučajeva djece kao i najnovijim psihološkim i biološkim dokazima. Namijenjeno nastavnicima, roditeljima, stručnjacima.

37 CVE d

CVETKOVIĆ-Lay, Jasna

Darovito je, što ću s njim? : priručnik za odgoj i obrazovanje darovite djece predškolske dobi / Jasna Cvetković-Lay, Ana Sekulić Majurec ; <crtež Danko Jakšić> .- Zagreb : Alinea, 1998. - 191 str. : ilustr. ; 23 cm. - (Biblioteka Darovito dijete ; kolo 1, knj. 2)

Ovaj je priručnik sinteza znanstvenih spoznaja o darovitoj djeci predškolske dobi te iskustva stečenog u neposrednom radu s darovitim djecom. Sadrži kratak prikaz fenomena darovitosti, pregled specifičnosti u ponašanju darovite djece i njihovih potreba koje treba uvažavati kako bi se potaknuo razvoj njihove darovitosti, pregled mogućih načina rada s darovitimima u redovnim i kraćim programima, te niz primjera praktičnih aktivnosti - konkretnih aktivnosti i igara, te projekata u kojima se darovito dijete javlja kao inicijator i/ili suradnik. Posebno se razmatraju mogućnosti korištenja računala u radu s ovom djecom. Knjiga je namijenjena ponajprije odgajateljima, ali i stručnim suradnicima u odgojno-obrazovnim ustanovama, studentima i roditeljima.

37 CVE d

CVETKOVIĆ-Lay, Jasna

Darovito je, što ću sa sobom? : priručnik za obitelj, vrtić i školu / Jasna Cvetković-Lay ; [ilustracije Srećko Puntarić-Feliks]. - 2. izmijenjeno i dopunjeno izd. - Zagreb : Alinea, 2010. - 272 str. : ilustr. ; 23 cm. - (Biblioteka Darovito dijete ; kolo 1, knj. 3)

Darovitost na jednom ili više područja čini dijete drukčijim toliko da to može postati ozbiljan problem, kako za sebe tako i za njegovo okruženje. Knjiga pojašnjava fenomen kreativnosti i ima za cilj pomoći roditeljima, odgajateljima i profesorima prepoznati i odgojiti darovito dijete. Osim osvrta na posebnosti metode proučavanja darovitosti i darovitih, u knjizi se mogu naći praktično primjenjive informacije o ranoj identifikaciji i obilježjima darovite djece rane dobi, kao i savjeti o odgojnom djelovanju u nekim područjima odnosa roditelj - dijete koji roditeljima zadaju najviše problema. Autorica knjige je jedini obrazovni specijalist za

ovo područje u Hrvatskoj.

37 CVE j

CVETKOVIĆ- Lay, Jasna

Ja hoću i mogu više : priručnik za odgoj darovite djece od 3 do 8 godina /Jasna Cvetković-Lay ; <ilustracije Srećko

Puntarić-Feliks>. - 2. izd. - Zagreb : Alinea, 2002. - 122 str. :

Ilustr. ; 23 cm. - (Biblioteka Darovito dijete ; kolo 1, knj. 1)

Priručnik za odgoj darovite djece od treće do osme godine, razmatra kako omogućiti djetetu da maksimalno razvije svoje potencijale. Knjiga upućuje kako prepoznati darovito dijete, što učiniti za njegov razvoj i kako se nositi sa nekim specifičnostima u njegovu ponašanju. Praktični dio priručnika čine upitnici i liste za opažanje dječjeg ponašanja, zatim aktivnosti, igre i ideje za rad s djecom, kao i izbor kratkih tekstova o djeci, primjeri iz dječjih razmišljanja, te nekoliko programa koji se u SAD-u primjenjuju u otkrivanju i poticanju razvoja darovite djece.

37 CVE k

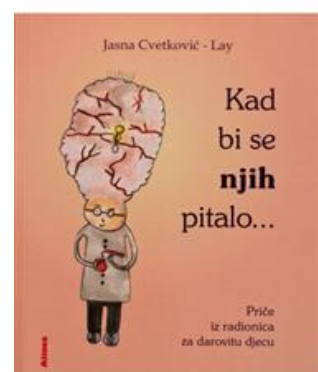
CVETKOVIĆ- Lay, Jasna

Kad bi se njih pitalo --- : priče iz radionica za darovitu djecu

/ Jasna Cvetković-Lay. - Zagreb : Alinea : Centar za poticanje darovitosti djeteta „Bistrić“, 2010. - 108 str. : ilustr. ; 20 cm. -

(Biblioteka Darovito dijete ; kolo 1, knj. 4)

Autorica je hrvatska psihologinja specijalizirana za rad s darovitom djecom i osnivačica Centra za poticanje darovitosti djeteta „Bistrić“. U ovoj knjizi, kroz mnogobrojne priče koje su ispričala djeca iz radionica, autorica opisuje radosti i zahtjeve koje za roditelje i učitelje predstavlja rad s darovitima. Bitan odgojni element je prepoznavanje osobina ličnosti i

usmjeravanje kako bi socijalno-emocionalni razvoj djece mogao pratiti onaj kognitivni.

37 ČUD n

ČUDINA-Obradović, Mira

Nadarenost : razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje / Mira-Čudina Obradović. - 2. izd. - Zagreb: Školska knjiga, 1991. - 167 str.: ilustr. ; 24 cm. - (Pedagoška biblioteka)

Kriteriji i metode identifikacije nadarene djece, te oblici i načini rada s nadarenom djecom predstavljaju uvijek veliki problem za prosvjetne djelatnike. Ova knjiga nastala je iz potrebe da se odgovori na pitanje kako prepoznati nadareno dijete i kako s njime postupati. Potpunih odgovora na pitanja o nadarenosti nema, jer je osnovna karakteristika nadarenih jedinstvenost i nepredvidivost. Ova knjiga iznosi dosadašnje spoznaje i iskustva u radu s nadarenima, a namijenjena je svima koje pojam nadarenosti, stvaralaštva, talenta i genijalnosti zanima.

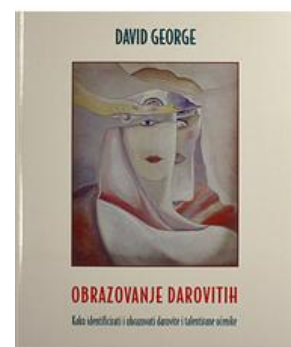

37 GEO o

GEORGE, David

Obrazovanje darovitih : kako identificirati i obrazovati darovite i talentirane učenike / David George ; s engleskoga prevela Marina Varlandy Supek. - Zagreb : Educa, [2005?]. - 156 str. : ilustr. ; 25 cm. - (Educa ; 68)

U knjizi autor govori o problemima definiranja darovite djece te se zalaže za višedimenzionalni pristup njihovoj identifikaciji. Prezaposlenim nastavnicima nude se novi načini na koje mogu obogatiti i proširiti kurikulum za ovu djecu. Značajan prostor posvećen je mozgu, poučavanju

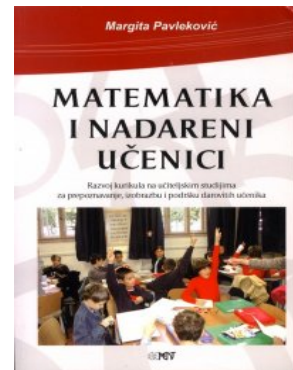
i učenju te najvažnijem sastojku koji autor naziva "afektivni kurikulum".

37 PAVL m

PAVLEKOVIĆ, Margita

Matematika i nadareni učenici : razvoj kurikula na učiteljskim studijama za prepoznavanje, izobrazbu i podršku darovitih / Margita Pavleković. - Zagreb : Element, 2009. - 192 str. : ilustr. ; 24 cm

Knjiga je svjedočanstvo o petogodišnjoj znanstvenoj i stručnoj suradnji nastavnika Učiteljskoga fakulteta i osnovnih škola u Osijeku na prepoznavanju, motivaciji, izvanškolskoj izobrazbi i podršci učenika s posebnim interesom za matematiku. Autorica je osmislila projekt, predočen u ovoj knjizi, koji je urodio novim kolegijem Matematika i nadareni učenici, odobrenim u okviru Bolonjskih programa te suradnjom fakulteta, škole i obitelji. U knjizi kronološki opisuje suradnju ravnatelja, učitelja i pedagoga osnovnih škola na pokretanju originalnoga poligona za izvanškolsku izobrazbu učenika u prostorima fakulteta te podršku roditelja. Prikazana je i suradnja učitelja, psihologa i studenata na prepoznavanju matematički darovitih pomoću originalno osmišljenog ekspertnog sustava Mat-dar, a prikazan je i rad na zajedničkim radionicama učenika i studenata, suradnje s matematičkim časopisima, matematičkih natjecanja i kvizova.

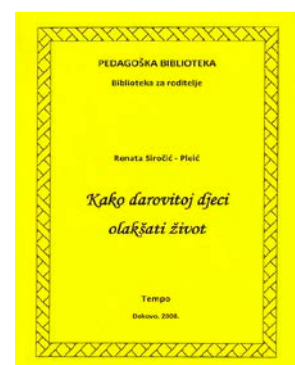

37 SIR k

SIROČIĆ-Pleić, Renata

Kako darovitoj djeci olakšati život / Renata Siročić-Pleić. - Đakovo : Tempo, 2008. - 35 str. : ilustr. ; 21 cm. - (Pedagoška biblioteka : biblioteka za roditelje)

Obitelj, vrtić i škola najznačajniji su čimbenici odgoja pa zato i najodgovorniji za odgoj mladog naraštaja. Jedino njihova konstruktivna

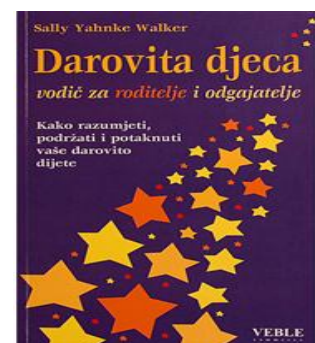
suradnja može pridonijeti utemeljivanju pozitivnog dječjeg lika. Stoga se uz pomoć ove Biblioteke za roditelje oživljava stalna suradnja roditelja, vrtića i škole, a cilj joj je da pomogne roditeljima u traženju najprihvatljivijih pristupa odgojnog djelovanja.

37 WAL d

WALKER, Sally Yahnke

Darovita djeca : vodič za roditelje i odgajatelje : kako razumjeti, podržati i potaknuti vaše darovito dijete / Sally Yahnke Walker ; [prevele Marija Pavkov, Tea Pavkov, Iva Brčić]. - Zagreb : Veble commerce, 2007. - VIII, 141 str. : ilustr. ; 23 cm

Autor daje uvid u to što znači biti darovit te zašto je važno prepoznati djetetovu darovitost. Otkriva najčešće karakteristike darovitosti, odgovara na mnoga roditeljska pitanja vezana uz darovitost djece. Poglavlje o stvaranju programa za darovite opisuje načine testiranja i školovanja darovite djece, dodatnu nastavu, posebne mogućnosti studiranja, privatne škole i još mnogo toga.

616 POG

POGREŠNE i dvojne dijagnoze darovite djece i odraslih : ADHD (poremećaj pozornosti s hiperaktivnošću), bipolarni afektivni poremećaj, OCD (opsesivno-kompulzivni poremećaj), Aspergerov sindrom, depresija i ostali poremećaji / James T. Web ... [et. al] ; [prijevod Andreja Tišljara]. - Zagreb : Veble commerce, 2010. - 304 str. ; 23 cm

Napisana iz pera medicinskih stručnjaka, a namijenjena roditeljima i pedagozima, ova knjiga pruža posve novi uvid u moguće pogreške pri identificiranju darovitosti i dijagnosticiranja

poremećaja. Osobita pozornost dana je skupini s najvećim rizikom, a odnosi se na djecu i odrasle s dvojnim dijagnozama. Prikazani su mnogi slučajevi pogrešno postavljenih dijagnoza u darovite djece i odraslih.

WWW izvori:

Adžić, D. Darovitost i rad s darovitim učenicima - kako teoriju prenijeti u praksu. // ŽIVOT I ŠKOLA: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja, Vol.LVII No.25 Lipanj 2011. URL:<http://hrcak.srce.hr/file/106725>

Huzjak, M. Darovitost, talent i kreativnost u odgojnom procesu. // Odgojne znanosti, Vol.8 No.1.(11) Lipanj 2006. URL: <http://hrcak.srce.hr/file/41460>

Karijašević, L. Nadareno dijete u porodici

URL: http://www.odgoj.com/index.php?view=article&catid=45%3Aedukacija-roditelja&id=213%3A nadareno-dijete-u-porodici&option=com_content

Lađarević, J. Darovito dijete - kako ga razumjeti i odgajati?

URL: <http://www.vasezdravlje.com/izdanje/clanak/985/>

Pavleković, M., Zekić-Sušac, M., Đurđević, I. Prepoznavanje matematički darovite djece s pomoću ekspertnoga sustava, nastavnika i psihologa. // Društvena istraživanja, Vol.19 No.3 (107) Lipanj 2010. URL: <http://hrcak.srce.hr/file/84296>

Pejić, P., Tuhtan-Maras, T., Arrigoni, J. Suvremeni pristup poticanju dječje darovitosti s kreativnim radionicama. // Magistra Iardetina, Vol.2 No.2 Studeni 2007. URL: <http://hrcak.srce.hr/file/33346>

Polić, R., Crljen M. Briga za nadarenu djecu. // Metodčki ogledi, Vol.13 No.1 Kolovoz 2006. URL: <http://hrcak.srce.hr/file/7169>

Sekulić-Majurec, A. Darovita djeca i obitelj: istine i zablude. // Društvena istraživanja Vol.4 No.4-5 (18-19) Srpanj 1995. URL: <http://hrcak.srce.hr/file/51477>

Sindik, J., Elez, K. Mogućnost određivanja pouzdanosti i konstruktne valjanosti za tri skale procjene nekih aspekata darovitosti predškolske djece. // Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, Vol.47 No.1 Siječanj 2011. URL: <http://hrcak.srce.hr/file/95118>

Škuflić-Horvat, I. Dramska nadarenost i njezino provjeravanje. // Hrvatski, Vol.6 No.1 Listopad 2009. URL: <http://hrcak.srce.hr/file/64409>

Vizek-Vidović, V., Vlahović-Štetić, V., Arambašić, L., Slaviček, M. Konativne i emocionalne karakteristike matematički nadarene i prosječno sposobne djece. //Društvena istraživanja, Vol.6 No.4-5 (30-31) Lipanj 1997. URL: <http://hrcak.srce.hr/file/50268>

Vranjković, LJ. Daroviti učenici. // ŽIVOT I ŠKOLA: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja, Vol.LVI No.24 Prosinac 2010. URL: <http://hrcak.srce.hr/file/94974>
http://www.portalalfa.com/mambo/index.php?option=com_content&task=view&id=286&Itemid=183
<http://www.nadarenost.net/croatian.htm>

<http://ntc.mensa.hr>

<http://www.dijete.net/strucnisavjetioki22007.shtml>

<http://www.inoptimum.com/2011/08/02/nadarena-djeca-u-skoli/>

<http://www.hoagiesgifted.org/parents.htm>

<http://www.gifteddevelopment.com/index.htm>

<http://www.nagc.org/>

http://www.knjiznica.hr/pitajte-knjiznicare/pretrazivanje/index.php?offset=80&polje=all&search_word=darovitost